

Jerzy Pruski
Prezes Zarządu

Warszawa, dnia 20 sierpnia 2015 r.

DAS-0710-2/2015

**Szanowny Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący
Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczo,

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 sierpnia 2015 r. (znak BPS/KBFP/0423/6/15) przekazuję opinię Bankowego Funduszu Gwarancyjnego dotyczącą konsekwencji finansowych wprowadzenia w życie ustawy o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej (zwanej dalej ustawą).

Zgodnie z przyjętą przez Sejm w dniu 5 sierpnia 2015 r. ustawą banki będą zobowiązane, w ramach procedury restrukturyzacji walutowych kredytów hipotecznych, do umarzania 9/10 kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 projektu ustawy, tj. różnicy pomiędzy pozostałą do spłaty kwotą kapitału walutowego kredytu mieszkaniowego przeliczonego na złote, a kwotą kapitału kredytu mieszkaniowego, jaka pozostałaby do spłaty na dzień złożenia wniosku o restrukturyzację walutowego kredytu mieszkaniowego, gdyby kredytobiorca pierwotnie zawarł z bankiem umowę o kredyt mieszkaniowy w złotych.

Posiadane przez Fundusz dane o walutowych kredytach mieszkaniowych nie pozwalały na precyzyjne określenie kwoty kredytów spełniających kryteria określone w ustawie. Konieczne było zatem przeprowadzenie stosownych szacunków, w wyniku których kwotę tę określono na 57,6 mld zł.

Wyliczenia skutków finansowych ustawy przeprowadzono na podstawie szacowanej kwoty kredytów udzielanych w poszczególnych miesiącach przy jednoczesnym uwzględnieniu struktury terminowej portfela kredytów (dla kredytów z terminem pierwotnym krótszym od 20 lat dokonano uśrednienia okresu kredytowania do 15 lat, dla kredytów z przedziału 20 - 30 lat – do 25 lat oraz dla kredytów powyżej 30 lat – do 35 lat). Pozostałe założenia przyjęte do symulacji były następujące:

- kredyty podlegające ustawie udzielane były w latach 2005 - 2009,
- wszyscy uprawnieni kredytobiorcy skorzystają z możliwości przewalutowania,
- kursy walutowe w trakcie okresu kredytowania przyjęto na podstawie fixingu NBP z uwzględnieniem 5% spreadu banków,
- jako kurs przewalutowania przyjęto kursy z dnia 07.08.2015 r.:
  - o CHF/PLN – 3,8615,
  - o EUR/PLN – 4,1446,
- oprocentowanie w trakcie okresu kredytowania określono z wykorzystaniem danych dotyczących:
  - o WIBOR 3M,
  - o LIBOR CHF 3M,
  - o EURIBOR 3M,przy czym zastosowano aktualizację stóp procentowych w cyklu 3 miesięcznym,
- przyjęto marżę w wysokości 1% oraz 1,5%.

Szacowany koszt umorzeń kredytów spełniających kryteria ustawy poniesiony przez banki wyniesie 19,2 mld zł.

Kwota umorzeń stanowiłaby 128,5% wyniku finansowego netto wykazanego przez sektor banków komercyjnych na koniec 2014 r. oraz 15,2% kapitałów własnych

tego sektora. Wśród 10 banków o najwyższym zaangażowaniu w walutowe kredyty mieszkaniowe tylko 2 z nich byłyby w stanie pokryć szacowane koszty umorzeń wynikiem finansowym za 2014 r. W 4 bankach natomiast koszty z tytułu przewalutowania przekroczyłyby wynik finansowy ponad 4-krotnie.

Dokonano również alternatywnego oszacowania kwoty umorzeń przy założeniu zastosowania umorzenia w wysokości 50% przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych warunków ustawy. W takim przypadku łączna kwota umorzeń części restrukturyzowanych kredytów walutowych wyniosłaby 10,7 mld zł.

Oznaczałoby to koszt odpowiadający 71,4% wyniku sektora banków komercyjnych za 2014 r. oraz równowartość 8,4% kapitałów własnych tego sektora. W tym przypadku 3 z 10 banków o największym wolumenie walutowych kredytów mieszkaniowych byłyby w stanie pokryć szacowane koszty umorzeń wynikiem finansowym za 2014 r., a w 4 bankach koszty z tytułu przewalutowania ponad 2-krotnie przekroczyłyby ich wynik finansowy.

W przypadku obu powyższych wariantów kwota dopłat wnoszona przez kredytobiorców, która mogłaby wpłynąć na ograniczenie strat banków, byłaby taka sama i wyniosłaby 1,5 mld zł.

Przyjęcie do symulacji wyższej marży (w wysokości 1,5%) wpłynęłoby na zwiększenie kosztów umorzeń.

Tabela: Zestawienie wyników symulacji

Podział kosztów umorzenia: 90% - 10%	Marża	
	1,0%	1,5%
Koszt umorzenia dla banków	19,2 mld zł	19,7 mld zł

Podział kosztów umorzenia: 50% - 50%	Marża	
	1,0%	1,5%
Koszt umorzenia dla banków	10,7 mld zł	10,9 mld zł

Powyższe wyliczenia nie uwzględniają pozostałych kosztów dla banków związanych z przewalutowaniem kredytów mieszkaniowych, które nie były szacowane przez Fundusz. Koszty te mogą wynikać m.in. z tytułu:

- zmiany struktury finansowania z walutowego na złotowe, w tym:

- utrzymania lub wcześniejszego zamknięcia pozycji walutowych,
- dopasowania struktury walutowej poprzez pozyskanie depozytów w złotych lub zawarcie odpowiednich umów swapowych,
- udzielenia preferencyjnie oprocentowanych kredytów (maksymalnie w wysokości aktualnej stopy referencyjnej NBP) na refinansowanie zobowiązań powstałych po stronie klientów z tytułu nieumorzonych kwot różnicy kapitałów powiększonej o różnicę z tytułu rat kapitałowo odsetkowych (art. 5 ust. 1 ustawy).

Ponadto chciałbym zwrócić uwagę na dodatkowe skutki przewalutowania kredytów na złote:

- 1) osłabienie złotego wobec innych walut – w rezultacie kwota kredytów spełniających kryteria określone w ustawie wzrośnie wobec pierwotnie szacowanych wartości, co skutkować będzie zwiększeniem kosztów po stronie banków,
- 2) negatywny wpływ na budżet w postaci niższych wpływów z tytułu podatku CIT i otrzymywanej dywidendy.

Ustawa może również generować koszty o wymiarze makroekonomicznym, które przekładają się na finanse publiczne. Należą do nich m.in.:

- ryzyko ograniczenia przyszłej akcji kredytowej przez banki oraz skali pośrednictwa finansowego – wpływ na poziom inwestycji, a tym samym na wzrost PKB,
- ryzyko utraty reputacji kraju z możliwym wpływem na strumień inwestycji zagranicznych (obawa przed wprowadzaniem rozwiązań prawnych z mocą wsteczną),
- ewentualne koszty odszkodowań wynikające z ryzyk prawnych.

2 wypracowaniu szacunku

Jan Ciel.